

Otkrivena i opisana nova vrsta planktonske dijatomeje u Jadranskom moru

A new planktonic diatom species discovered and described from the Adriatic Sea

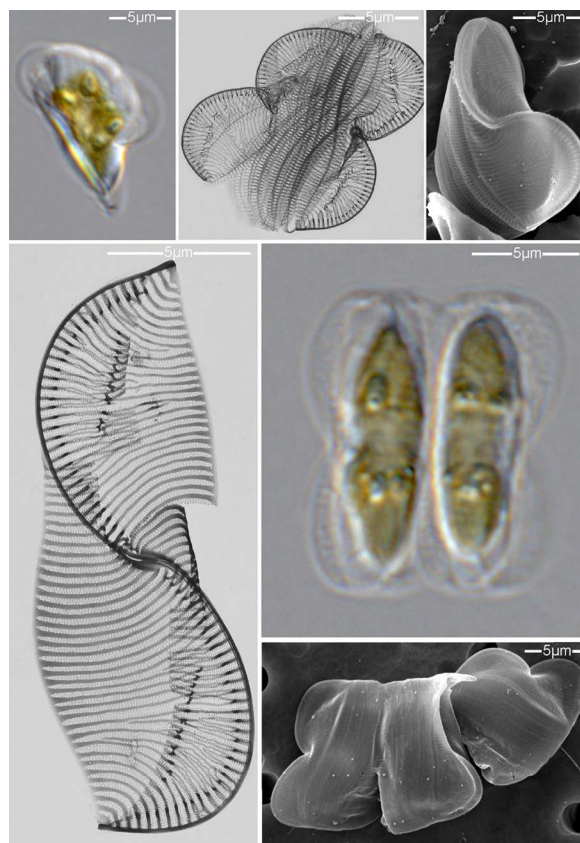
Maja Mejdandžić (Biološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Rooseveltov trg 6, HR-10000 Zagreb, Hrvatska; maja.mejdanzic@biol.pmf.hr)

Sunčica Bosak (Biološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Rooseveltov trg 6, HR-10000 Zagreb, Hrvatska; suncica.bosak@biol.pmf.hr; autor za korespondenciju / corresponding author)

U sklopu uspostavnog projekta Hrvatske zaklade za znanost – “Bio-tracing Adriatic water masses” (BIOTA), provedeno je istraživanje u veljači/ožujku 2015. godine s nizom uzorkovanja i mjerenja na području obalnog i otvorenog mora od Dubrovnika do južnojadranske kotline. Za potrebe taksonomskih istraživanja prikupljali su se i živi mrežni uzorci fitoplanktona u kojima je opažena i neobična, slabo silificirana penatna dijatomeja, čija je determinacija bila uspješna samo do razine roda.

Rod *Entomoneis* Ehrenberg predstavlja penatne dijatomeje koje uglavnom nastanjuju brakične i morske sedimente, rjeđe plankton i slatke vode. Dijatomeje ovog roda odlikuju se složenom strukturom silicijevih ljušturica, sinusiodnim uzdignutim kanalom rafe, morfološki promjenjivim fibulama, brojnim pojasevima u cingulumu te često i torzijom stanica za 90° obzirom na uzdužnu os. Rod *Entomoneis* je od prije poznat u Jadranskom moru, no sa svega pet identificiranih vrsta.

Uz sumnju da se radi o potpuno novoj vrsti za znanost, stanice neobične dijatomeje su izolirane u tri monoklonalne kulture na kojima se provela iscrpna morfološka (svjetlosna i elektronska mikroskopija, morfometrija) i molekularna (sekvenciranje tri genska markera i filogenetske analize) analiza, a bitno je i naglasiti da se po prvi puta za opis nove vrste ovog roda uopće koristio molekularni pristup. Rezultati morfometrije (najmanja do sada opisana vrsta ovog roda), morfoloških karakteristika i filogenije potvrdili su da se radi o novoj vrsti za znanost koja je nazvana *Entomoneis tenera* Mejdandžić & Bosak,

Slika 1. Fotografije holotipa vrste *Entomoneis tenera* Mejdandžić & Bosak na svjetlosnom, skenirajućem i transmisijskom elektronskom mikroskopu (preuzeto iz Mejdandžić i sur. 2017).

opisujući sami delikatni izgled i slabu silificiranost nove dijatomeje (Sl. 1). Prvi opis vrste *E. tenera* napravljen je u suradnji s kolegama s Biološkog odsjeka PMF-a, Instituta Ruđer Bošković te Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja Ivan Vučetić, a objavljen je u specijaliziranom časopisu Phytotaxa (Mejdandžić i sur. 2017).

Literatura

- **Mejdandžić, M., Bosak, S., Orlić, S., Gligora Udovič, M., Peharec Štefanić, P., Špoljarić, I., Mršić, G., Ljubešić, Z. (2017):** *Entomoneis tenera* sp. nov., a new marine planktonic diatom (Entomoneidaceae, Bacillariophyta) from the Adriatic Sea. Phytotaxa 292(1): 001-008.